

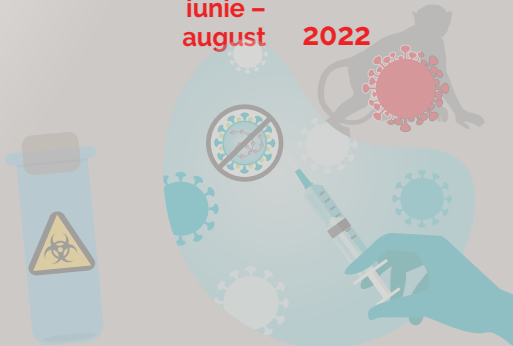
BULETINUL INFORMATIV

STOP FALS!

Despre dezinformare, de la ușă la ușă

nr.1 (4)
iunie – august 2022

Ediție realizată de:

Mariana Jacot, reporteră la Asociația Presei Independente (API)
mariana.jacot@api.md

Redactora ediției:

Lilia Zaharia, coordonatoare editorial API/Stopfals.md
lilia.zaharia@api.md

Design: Angela Ivanesi

Traducătoare: Lilia Botnariuc

Chișinău, 2022

www.stopfals.md

Acest buletin este editat de Asociația Presei Independente (API), în cadrul proiectului „Despre dezinformare de la ușă la ușă”, implementat de Asociația Presei Independente (API) cu suportul IMS (International Media Support).

Opiniile exprimate aparțin autorilor proiectului și nu corespund neapărat finanțatorului.

DIN SUMAR

- 3** Cum filtrăm informația ca să nu cădem în capcana dezinformării?
- 4** FALS: „Legea securității informaționale” anulează tot ce e rusesc
- 6** Focarele de variola maimuței nu sunt legate de vaccinurile împotriva COVID-19
- 8** DEZINFORMARE: Statele Unite au provocat războiul din Ucraina pentru a profita economic
- 10** Goniți în brațele Europei
- 11** Armata ucraineană nu a introdus până în prezent înrolarea pentru femei
- 13** DEZINFORMARE: Armamentul livrat Ucrainei tranzitează teritoriul Republicii Moldova
- 14** Manipulare: Prim-ministra Natalia Gavrilița îngrijorată de „extinderea conflictului cu Ucraina și asupra Moldovei”
- 16** Vor fi sau nu chemați la arme moldovenii cu cetățenie română? Explicația Ministerului Apărării din România
- 17** Mesajele propagandistice „rostogolite” în aproape jumătate de an de război
- 19** Manipulare: Grâul ucrainean este transportat „în Occident, nu în statele africane care au nevoie de acesta”
- 21** ȘTIRE FALSĂ: Fulger a descins la Comrat pentru a intimida protestatarii: rolul lui Soloviov, Petrov și a mass-media locale în avalanșa de dezinformări
- 24** INFOGRAFICA. De ce este REPETIȚIA una dintre cele mai eficiente tehnici de propagandă?

CUM FILTRĂM INFORMAȚIA CA SĂ NU CĂDEM ÎN CAPCANA DEZINFORMĂRII?

Lilia ZAHARIA,
coordonatoare editorial
API

În contextul media actual, dar și prin intermediul rețelelor sociale, fenomenul **dezinformării**, al știrilor false, al manipulărilor etc., ia amploare. Înșelătoare sau scoase din context, informațiile sunt folosite pentru a argumenta un fals sau o speculație.

În perioadele de criză s-a văzut că satira, parodia, teoriile conspirației pot fi prezentate intenționat ca știri legitime, iar „invazia celor de 30 de mii de sirieni” a demonstrat că o minciună apărută inițial pe un site de pamflete și umor a fost diseminată și tirajată de instituții media politizate.

Din momentul invadării Ucrainei de către Federația Rusă, pe lângă masacrul de pe câmpul de luptă, a pornit un intens război informational, atât în sursele media cu politică editorial pro-Kremlin, cât și în rețele sociale. În acest context, este necesar ca voi, dragi cititori, să analizați toate informațiile consumate, deoarece dezinformarea este transmisă prin diverse forme: de la imagini trucate, la declarații false, cifre scoase din context, videoclipuri trucate etc.

Pentru a vă ajuta pe voi, consumatorii de media, să vă dezvoltați abilitatea de a gândi critic și a analiza informațiile, Asociația Presei Independente (API) și portalul Stopfals.md va realiza patru ediții ale Buletinului informativ trimestrial STOP FALS!, în care vor fi prezentate practici de dezmințire a informațiilor false și tendențioase din mass-media naționale și internaționale. Articolele promovează gândirea critică și consumul critic al informației.

Textele din aceste buletine vă vor ajuta să analizați și să evaluați în mod conștient și critic mesajele din mass-media.

Buletinul informativ este bilingv și va fi diseminat în localitățile rurale cu ajutorul colaboratorilor Campaniei STOP FALS! către diverse instituții publice: case de cultură, biblioteci, oficii poștale, centre medicale etc.

Mergem din ușă în ușă ca să vorbim cu voi despre fenomenul dezinformării. Acum țineți în mână prima ediție a buletinului, pregătită cu migală de colegi jurnaliști. Rolul nostru, al jurnaliștilor, este să combatem dezinformarea și să stimulăm, la nivelul fiecărui individ, capacitatea de a gândi critic și de a putea discerne informația adevărată de cea falsă sau speculativă.

FALS: „Legea securității informaționale” anulează tot ce e rusesc

AUTOARE: VIORICA ZAHARIA

(publicat la 28 Iunie 2022)

Surse media cu politică editorială pro-Kremlin speculează pe seama promulgării de către șefa statului a modificărilor la Codul serviciilor media audiovizuale, cunoscute cu denumirea de „Lege a securității informaționale”. Câteva site-uri de la noi au publicat știri în care l-au citat pe ministrul de Externe al Federației Ruse, Serghei Lavrov, care a declarat săptămâna trecută că Moldova încearcă să anuleze tot ce e rusesc. De fapt este o dezinformare, or, legea nu este împotriva Rusiei. Atât Lavrov, cât și sursele media pro-Kremlin inoculează falsul despre pretinsa rusofobie, promovat intens de unii oficiali ruși.

„Spre regret, Moldova încearcă acum să anuleze, la fel ca în Ucraina, tot ce e rusesc. Președinta a ratificat Legea care prevede că de acum înainte în Moldova nu va ajunge nici o știre din Rusia. Asta e trist”, este declarația ministrului de Externe al Federației Ruse Serghei Lavrov, transmisă de [Agenția TASS](#) și preluată integral de mai multe portaluri din Chișinău ([Kp.md](#), [Noi.md](#), [Newsmd.md](#) și altele). Redacțiile din Moldova care l-au citat pe Lavrov au inserat doar declarația oficialului rus, fără să detalieze modificările legislative și scopul adoptării acestora.

Ministrul rus se referă la [Legea pentru modificarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018](#), votată de Parlament în lectură finală la 2 iunie 2022 și promulgată de președinta Maia Sandu. Această lege nu anulează tot ce e rusesc, așa cum a afirmat Lavrov, ci modifică unele prevederi și completează Codul serviciilor media audiovizuale pentru a proteja consumatorii de informații de dezinformare. Astfel, legea definește noțiunea de „dezinformare” ca „răspândire intenționată a informațiilor false, create pentru a dăuna unei persoane, unui grup social, unei organizații sau securității statului”, iar posturilor de radio și televiziune li se interzice să retransmită programe informative și informativ-analitice din alte țări decât statele membre ale Uniunii Europene, Statele Unite ale Americii, Canada și statele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră. Federația Rusă a semnat, dar nu a ratificat această convenție internațională.

Reamintim că o modificare legislativă similară a fost aprobată de Parlament și în anul 2017, însă în decembrie 2020 majoritatea parlamentară dominată de socialiști a anulat acele modificări, iar programele informative și analitice rusești au avut din

nou acces în spațiul mediatic moldovenesc. La 2 martie 2022, în contextul războiului din Ucraina, Comisia pentru Situații Excepționale a revenit la această interdicție și a obligat posturile de radio și TV să „suspende difuzarea și retransmiterea tuturor programelor care au fost inițial produse în state care nu au ratificat Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră”. După ce „Legea securității informaționale” votată la 2 iunie a intrat în vigoare, interdicția va rămâne în vigoare și după expirarea stării de urgență.

Legea interzice dezinformarea, dar nu anulează cultura rusă

„Legea este îndreptată strict împotriva propagandei militariste agresive pentru a proteja spațiul audiovizual național și de a asigura securitatea informațională a cetățenilor. Astfel, nu pot fi difuzate programele audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, justifică războaiele de agresiune, neagă crimele de război și crimele împotriva umanității sau incită la ură”, a explicat pentru portalul Stopfals.md una dintre autoarele legii, **Liliana Nicolaescu-Onofrei**, președinta Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media. „Pretinsa apărare a drepturilor etnicilor ruși este de multe ori reluată în discursul oficial al Federației Ruse în raport cu fostele republici sovietice. Ministrul Lavrov nu este primul demnitar rus care încearcă să substituie statul și guvernul rus prin tot ceea ce înseamnă poporul, etnia și cultura rusă”, susține deputata.

Cu o reacție a venit și președinta **Maia Sandu**, care a declarat în cadrul unui briefing de presă că menirea acestei legi este să combată dezinformarea: „Facem acest lucru și îl vom face în continuare ca să asigurăm un spațiu informațional obiectiv pentru ca cetățenii noștri să poată să analizeze lucrurile pornite de la informații obiective, și nu de la propagandă și surse false”.

Pretinsa rusofobie, narativul preferat al Kremlinului

„Lavrov spune minciuni. Vorbitorii de rusă nu sunt nicicum discriminați și sunt perfect integrați în societatea Republicii Moldova. La fel cum și cultura rusa își are loc în Moldova. Declarația este parte din propaganda agresivă a Kremlinului”, afirmă **Valeriu Pașa**, președintele organizației „Watch Dog” care se ocupă de monitorizarea dezinformării și a proceselor de politică externă.

Anterior, la 16 martie 2022, Ambasada Federației Ruse în Republica Moldova a lansat pe Facebook un apel către cetățenii ruși, îndemnându-i să sesizeze Ambasada dacă sunt discriminați pe bază de etnie, limbă, cultură și religie. Îndemnul a fost calificat de purtătorul de cuvânt al Ministerului de Externe de la Chișinău, **Daniel Vodă**, drept unul „care nu contribuie la atmosfera de calm din societatea noastră”. El a precizat că în Republica Moldova nu există discriminare, mai ales pe criteriile de apartenență etnică.

Mesajul pretensei rusofobii este permanent invocat de surse pro-Kremlin, fie că e vorba de politicieni, foști politicieni sau mijloace media. Acest narativ a fost imputat și la începutul invaziei armatei ruse în Ucraina, când președintele rus Vladimir Putin a declarat că prin așa-zisele acțiuni de „demilitarizare” și „denazificare” sunt apărați vorbitorii de limba rusă care ar fi discriminați.

VERIFICAT.AFP.COM
(AFP Grecia)

Focarele de variola maimuței nu sunt legate de vaccinurile împotriva COVID-19

AUTOR: PETROS KONSTANTINIDIS
(publicat la 07 Iunie 2022)

Postări pe rețelele de socializare distribuite de zeci de ori în luna mai 2022 în limba română susțin că apariția cazurilor de variola maimuței este legată de vaccinul Vaxzevria împotriva Covid-19 produs de AstraZeneca, care folosește un adenovirus de cimpanzeu modificat. Însă acest lucru nu este posibil, potrivit experților care au explicat că cei doi virusi sunt complet diferiți ca natură și ca efecte. În timp ce adenovirusul folosit în vaccin a fost modificat astfel încât să nu infecteze oamenii și să nu se reproducă, virusul variolei maimuței poate provoca o boală cu simptome asemănătoare cu variola, dar mai puțin grave.

„Variola maimuței...și prima pagină din prospectul unui vaxxin Covid-19. Bineînțeles, este doar o conspirație și organisme modificate genetic din serul vieții nu au nici cea mai mică legătură!”, arată descrierea mai multor postări de pe [Facebook](#) distribuite de zeci de ori în limba română din 21 mai 2022.

„Adenovirusul cimpanzeului. Așteaptă... Înseamnă asta că jab-ul COVID, în acest caz în special AstraZeneca, ARE un virus viu «Monkeypox» în el??”, întreabă un alt utilizator [într-o postare de pe Facebook](#) din 23 mai 2022.

Postările sunt însoțite de o fotografie care arată ingredientele Vaxzevria, numele oficial al vaccinului dezvoltat de Oxford și AstraZeneca împotriva COVID-19, sugerând o legătură între adenovirusul cimpanzeului și variola maimuței.

Afirmațiile și imaginile au fost postate anterior pe Telegram, atât în română, cât și în engleză, și au fost vizualizate de peste 13,700 de ori.

Postările au apărut după ce, în primăvara anului 2022, au fost observate focare de variolă de maimuță în țările non-endemice.

Potrivit OMS, simptomele variolei maimuței, cum ar fi febra sau erupțiile cutanate, se rezolvă de obicei de la sine după câteva săptămâni, iar decesele sunt rare. Nu există un tratament specific pentru variola maimuței, dar s-a constatat că vaccinarea împotriva variolei este eficientă în proporție de aproximativ 85% în prevenirea bolii, potrivit aceleiași surse.

Întrebat dacă ar putea exista o legătură între adenovirusul de cimpanzeu utilizat în vaccinul Vaxzevria și variola maimuței, Yannick Simonin, conferențiar și virolog specialist în virusi emergenți la Universitatea din Montpellier, a declarat pentru AFP, pe 25 mai 2022, că „este imposibil ca acest lucru să fie adevărat”. El a subliniat marea diferență dintre secvențele genomului viral al celor două virusuri: „Diferențele dintre cele două virusuri sunt precum cele dintre o furnică și un rinocer”.

Adenovirusul de cimpanzeu de la Vaxzevria nu se poate replica

După cum citim în caracteristicile produsului Vaxzevria, vaccinul produs de AstraZeneca și University of Oxford conține, într-adevăr, un „adenovirus de cimpanzeu care codifică glicoproteina SARS-CoV-2 Spike (ChAdOx1-S)”.

Este vorba despre un adenovirus „inofensiv și slăbit” care provoacă de obicei răceala comună la cimpanzei (care sunt diferiți de maimuțe), dar care a fost modificat genetic astfel încât este imposibil să se reproducă la om, după cum explică un articol de la Universitatea Oxford.

Adenovirusul modificat este alterat astfel încât să poarte codul genetic al proteinelor spike ale SARS-CoV-2 – virusul care provoacă boala Covid-19 – astfel încât sistemul imunitar al organismului să învețe să le recunoască și să se pregătească pentru o întâlnire reală.

După cum a subliniat Teresa Lambe, profesor de vaccinologie și imunologie la Universitatea din Oxford și membru în conducerea echipei care a realizat vaccinul Oxford împotriva Covid-19, în comentariile pentru AFP din 26 mai, „adenovirusul de cimpanzeu AZD1222 utilizat în vaccin a fost modificat genetic astfel încât este imposibil ca acesta să se dezvolte la om”.

Alte vaccinuri împotriva Covid-19, cum ar fi cele produse de Janssen și Johnson&Johnson sau Sputnik V, au folosit, de asemenea, adenovirusuri pentru a provoca un răspuns imunitar la SARS-CoV-2. Cu toate acestea, nu au folosit adenovirusuri de cimpanzeu, ci adenovirusuri umane.

(Articolul integral poate fi citit pe portalul [Verificat.afp.com](https://www.verificat.afp.com))

VERIDICA.RO

DEZINFORMARE:

Statele Unite au provocat războiul din Ucraina pentru a profita economic

AUTOR: MĂDĂLIN NECȘUȚU
(publicat la 09 iunie 2022)

Statele Unite sunt responsabile de declanșarea războiului din Ucraina și îl întrețin pentru a profita economic, dar și pentru a transforma Europa și unele țări din Asia în anexele lor economice, potrivit unei narațiuni false publicate la București. Aceasta reia tezele propagandei Moscovei care încearcă să își justifice agresiunea împotriva Ucrainei acuzând Occidentul că ar fi vinovat de conflict.

„Occidentul a ajuns să fie arate ca o economie cu costuri ridicate, cu cheltuieli de locuințe, educație și medicale finanțate azi exclusiv prin datorii (împrumuturi bancare cu nemiluita, vezi ce i-a făcut României ex-premierul Florin Cițu!). (...)”

Ei bine, americanii au putut face asta, cel puțin până acum. După începerea războiului din Ucraina, primul obiectiv al SUA observat de economiștii lumii a fost acela de a descuraja Europa și Japonia să mai coopereze

economic cu Federația Rusă și chiar întreaga zonă euroasiatică. Și, ca să mențină UE și Japonia niște simple economii-satelit, americanii au avut grijă să ridice un nou zid al Berlinului, dar de data aceasta unul economic. Scopul atins: a fost blocat total comerțul între Est și Vest! Sancțiunile împotriva Rusiei au ca efect afectarea balanței comerciale a țărilor europene prin creșterea bruscă a prețurilor la petrol, gaze și alimente (pre-cum și a prețurilor pentru multe

Benzinărie Rosneft din fața clădirii Gazprom, cu ferestre strălucitoare în forma simbolului Z, la Moscova, Rusia, 31 mai 2022
Foto: ©EPA-EFE/YURI KOCHETKOV

metale). Toate aceste bunuri trebuie acum importate și de unde altundeva dacă nu din SUA, care asta a și urmărit?!

De fapt, în realitate, nu s-a întâmplat altceva decât că SUA au cerut Germaniei să se sinucidă economic și să provoace o depresie în societate – prețuri mai mari la bunurile de larg consum și standarde de viață mai scăzute pentru populație! Toate aceste lipsuri pentru UE reprezintă, în oglindă, un beneficiu uriaș pentru Statele Unite, care realizează profituri enorme vânzându-le europenilor petrol mai scump [...] Europa arată azi ca marele perdant al războiului-proxy SUA – Rusia. Se pare că noi, europenii, am devenit un fel de apendice al economiei americane, iar urmarea logică ar fi să ne alăturăm politic Statelor Unite, renunțând la guvernele naționale [...] Bruxellesul nu pare să vadă că este victima acestui nou război economic declanșat de America pentru energie, hrană și dominație financiară”.

Evident, nu SUA au declanșat război din Ucraina, ci acesta este rezultatul invaziei ruse la scară masivă de pe 24 februarie pe teritoriul Ucrainei. De altfel, cu aproape un an de zile înainte, Rusia a masat constant și cantitativ mai multă armată și echipamente militare la granițele Ucrainei sub pretextul unor exerciții militare. Rusia a negat constant orice plan de invazie până în ultima zi de dinainte de momentul 24 februarie. În plan economic, Rusia a creat și a contribuit la ridicarea artificială a prețurilor gazelor naturale cu mult înaintea invaziei din Ucraina, pe tot parcursul anului 2021. Rusia și-a redus exporturile către Europa cu 25% în al patrulea trimestru al anului 2021, comparativ cu aceeași perioadă din 2020, ceea ce a accentuat creșterea prețurilor la gaze pe piața Spot în Europa.

Cantitatea de petrol și gaze rusești care intră în Europa a crescut de fapt de la începutul războiului din Ucraina. Europa a plătit Rusiei în jur de 22 de miliarde de euro (24 de miliarde de dolari) pentru petrol și gaze numai în martie, potrivit Bruegel, un think tank cu sediul la Bruxelles, citat de revista [Nature](#).

Așadar, Rusia profită din plin de prețurile mari la petrol și gaze.

(Articolul integral poate fi citit pe portalul [Veridica.ro](#))

EUVSDISINFO.EU

Goniți în brațele Europei

(publicat la 30 iunie 2022)

La 23 iunie 2022, Consiliul European a acordat statutul de țară candidată Ucrainei și Republicii Moldova și și-a exprimat disponibilitatea de a face același lucru pentru Georgia, de îndată ce vor fi abordate prioritățile indicate în avizul Comisiei privind cererea de aderare a Georgiei.

Serviciile de dezinformare controlate de statul rus și amplificatorii acestora au profitat de acest moment cu adevărat istoric pentru a se lansa în afirmații mincinoase despre extinderea UE. În timp ce reacția inițială a ecosistemului de dezinformare pro-Kremlin a fost oarecum rezervată, acesta a trecut rapid la reciclarea unora dintre narațiunile pro-Kremlin consacrate pe care le mai folosise în trecut pentru a discredita Parteneriatul estic. Nu a trecut mult timp până să înceapă să curgă acuzațiile potrivit cărora UE ar fi înrobuit țările vecine, ar fi folosit Ucraina și Republica Moldova ca instrumente politice și ar fi făcut promisiuni false pentru a înșela țările candidate. Printre cele mai proeminente narațiuni de dezinformare s-au numărat, de asemenea, încercările de delegitimare a procesului de aderare la UE, susținând că deciziile Consiliului sunt distructive și grăbite, și comparând această decizie cu timpul de care a avut nevoie UE pentru a acorda statutul de țară candidată altor țări pentru a „dovedi” aceste afirmații.

Printre afirmațiile de dezinformare mai fantasmagorice s-au numărat, de asemenea, acuzații false cum că statutul de țară candidată al Republicii Moldova ar fi fost acordat în schimbul aderării la sancțiunile UE împotriva Rusiei sau afirmații nefondate conform cărora România ar fi încercat

să anexeze Republica Moldova la teritoriul său prin procesul de aderare la UE.

Vizarea partenerilor UE nu este un exercițiu nou pentru propagandiștii și manipulatorii de informații ai Kremlinului. EUvsDisinfo a înregistrat mai multe exemple de-a lungul anilor. Reciclarea dezinformării este, de asemenea, o tactică folosită în mod obișnuit. **La urma urmei, dacă repeți o minciună de suficient de multe ori, oamenii pot începe să o creadă.** Până în prezent, aceasta pare a fi abordarea preferată de către sursele de dezinformare pro-Kremlin pentru a obstrucționa calea Ucrainei, a Republicii Moldova și a Georgiei către UE.

Niciuna dintre afirmațiile Kremlinului nu se bazează pe realitate sau pe fapte, dar suferința umană pe care o provoacă și violența pe care o permite împotriva civililor sunt mult prea reale. Minciunile, manipularea și dezinformarea pregătesc terenul pentru astfel de atrocități și trebuie să fie expuse și denunțate fără echivoc. EUvsDisinfo a colectat deja 14 000 de exemple de campanii de dezinformare curente ale Rusiei și va continua să își actualizeze registrul atât timp cât provocarea rămâne.

(Articolul integral poate fi citit pe portalul [Euvsdisinfo.eu](https://euvsdisinfo.eu))

VERIFICAT.AFP.COM
(AFP Germania)

Armata ucraineană nu a introdus până în prezent înrolarea pentru femei

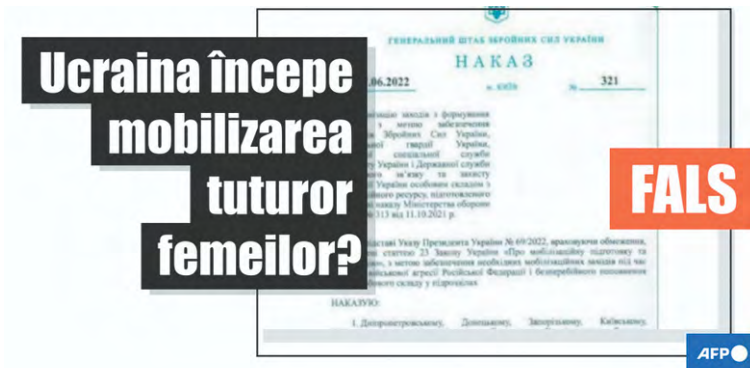
AUTOR: JAN RUSSEZKI
(publicat la 08 Iulie 2022)

Ucraina nu a introdus în prezent recrutarea militară pentru toate femeile aflate la vârsta necesară pentru a lupta, contrar afirmațiilor distribuite de mii de utilizatori ai rețelelor de socializare de la jumătatea lunii iunie 2022. Un presupus document al guvernului de la Kiev este prezentat ca dovadă în unele dintre postările de pe rețelele de socializare și articole din România. Cu toate acestea, autoritățile ucrainene neagă existența serviciului militar obligatoriu pentru femei, dar și autenticitatea documentului care circulă și care, de altfel, conține multiple erori. În Ucraina, însă, există serviciul militar obligatoriu pentru bărbați.

„În Ucraina, se pregătește mobilizarea femeilor în scopul «realimentării neîntrerupte a pierderilor de personal» ale Forțelor Armate ale Ucrainei. În primul rând, până pe 15 iunie va începe mobilizarea femeilor care sunt deja obligate la serviciul militar, iar până pe 31 iunie vor fi înscrise pentru serviciul militar femeile ucrainene între 18 și 60 de ani”, spune [această postare de pe Facebook](#) din 13 iunie 2022.

Afirmații similare au fost, de asemenea, distribuite pe [Facebook](#), alături

de un presupus [document](#) al armatei Ucrainei. Afirmațiile au fost preluate și de presa în limba română, printre care de site-urile [Adevărul](#), [Gândul](#) sau [România TV](#), acestea susținând că „șeful Statului-Major General al Armatei ucrainene” a fost cel care a emis „ordinul de începere a

„mobilizării femeilor” și că „documentul semnat a fost publicat de expertul militar rus Boris Rojin”. Articolele citează, de asemenea, publicația rusă Pravda.ru ca sursă a informațiilor.

Potrivit articolelor, „generalul-locotenent Serghei Șaptala a ordonat centrelor de completare a Forțelor armate ucrainene ca până la 15 iunie să pregătească lista femeilor care sunt înrolate”, iar „până la sfârșitul lunii, comandamentele militare trebuie să înroleze toate femeile ucrainene cu vârste cuprinse între 18 și 60 de ani”.

Îndoeli cu privire la autenticitatea documentului

AFP a tradus documentul în limba ucraineană. Acesta ar proveni de la Statul Major General al Forțelor Armate din Ucraina și ar fi semnat de generalul-locotenent „CO Schaptala” (nu „Șaptal”, așa cum se afirmă în articolele în limba română). Se presupune că documentul este scris în baza a două legi privind mobilizarea ([numărul 69 din 2022](#)) și înregistrarea femeilor ([numărul 313 din 2021](#)). (...) AFP nu a găsit nicio dovadă a existenței acestui document online, inclusiv pe [site-ul Ministerului Apărării](#). (...) O greșeală evidentă este faptul că presupusul ordin de mobilizare a femeilor ucrainene urmează să fie pus în aplicare până pe 31 iunie 2022. Cu toate acestea, iunie 2022 nu are o zi de 31, ci se încheie pe data de 30 iunie 2022.

Autoritățile ucrainene neagă documentul și conscripția pentru femei

Centrul ucrainean pentru combaterea dezinformării, care raportează Consiliului Național de Securitate și Apărare al Ucrainei, a fost [înființată prin decret prezidențial](#) pe 11 martie 2021. Centrul răspunde la dezinformările despre Ucraina.

Acesta a reacționat, de asemenea, și la documentul privind mobilizarea femeilor. Pe 12 iunie 2022, aceștia au declarat pe Telegram că: „O serie de canale pro-ruse de pe Telegram au distribuit o fotografie a unui document presupus a fi semnat de șeful Statului Major General al Forțelor Armate ale Ucrainei, S. Shaptala [...] Cu toate acestea, această informație nu este adevărată, iar documentul în sine este fals”.

(Articolul integral poate fi citit pe portalul Verificat.afp.com)

VERIDICA.RO

DEZINFORMARE: Armamentul livrat Ucrainei tranzitează teritoriul Republicii Moldova

AUTOARE: MARIANA VASILACHE
(publicat la 19 Iulie 2022)

Armamentul livrat Ucrainei ar tranzita teritoriul Republicii Moldova, spune politicianul pro-rus Igor Dodon, într-un interviu acordat în arest la domiciliu. Declarațiile acestuia au fost preluate și de presa oficială din Federația Rusă și au scopul de a dezinforma și de a acuza guvernarea proeuropeană de la Chișinău că vrea să implice țara în război.

„Fostul președinte al Moldovei Igor Dodon admite că guvernarea de la Chișinău ar asigura tranzitarea armamentului livrat Ucrainei pe teritoriul Moldovei”, scrie Ria Novosti. Publicația preia declarațiile făcute de acesta într-un interviu la Publika TV.

„Actuala guvernare participă la toate sabaturile antiruse, face declarații antiruse, interzice tot ce este rusesc. Ei asigură prin Moldova logistica pentru aprovizionarea armatei ucrainene. Sunt sigur că nu e doar combustibil. În fiecare zi, sute de vagoane, în Ucraina. Dar nu e doar combustibil, oamenii spun că trec tiruri acoperite. Nu exclud că acolo poate fi și armament livrat Ucrainei. Este foarte periculos, pe noi nimeni nu ne-a întrebat, iar Moldova devine participant direct în conflictului militar”, a declarat fostul președinte Igor Dodon, într-un interviu pentru Publika TV.

Declarațiile lui Igor Dodon sunt false, a spus pentru Veridica purtătoarea de cuvânt a Guvernului Republicii Moldova, Anastasia Tăburceanu. „Evident, este un fals. Pentru că Republica Moldova respectă statutul său de neutralitate prevăzut în Constituție, să nu ne implicăm sub nicio

formă în niciun conflict militar. Respectiv, nu este transmis niciun fel de armament prin teritoriul Republicii Moldova”.

Narațiunile fac parte din propaganda de război rusească și încearcă să inoculeze ideea că Occidentul vrea să atragă alte state într-un război împotriva Rusiei. Ca exponent al intereselor rusești în Republica Moldova, Igor Dodon a mai făcut declarații că Occidentul vrea să folosească moldovenii drept carne de tun în lupta sa geopolitică, că guvernarea proeuropeană vrea să aducă trupe NATO pe teritoriul său, etc. Retorica respectivă este promovată de partida pro-rusă de la Chișinău cu mult înainte de invazia rusă în Ucraina. Tot aici se înscrie și narațiunea că guvernarea de la Chișinău ar avea o politică rusofobă. Chișinăul nu este interesat de înrăutățirea relațiilor cu Moscova, de care depinde energetic și cu care are și legături economice importante, nici de o reaprindere a conflictului din regiunea transnistreană, unde staționează trupe ruse.

(Articolul integral poate fi citit pe portalul [Veridica.ro](https://www.veridica.ro))

MANIPULARE: Prim-ministra Natalia Gavrilița îngrijorată de „extinderea conflictului cu Ucraina și asupra Moldovei”

(Publicat la 25 Iulie 2022)

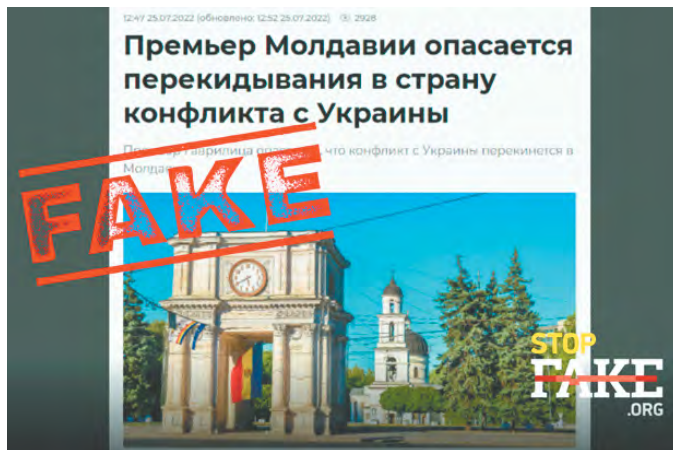
Guvernul Moldovei este îngrijorat de eventualitatea unei invazii a Rusiei pe teritoriul țării. Despre acest lucru a declarat prim-ministra Republicii Moldova Natalia Gavrilița. Însă, în baza spuselor ei, propagandiștii ruși au produs o știre falsă în care se afirmă că autoritățile moldovenești s-ar teme de „conflictul ucrainean”, nu de invazia armatei FR.

Știrea în care se relatează despre faptul că „prim-ministra Natalia Gavrilița este îngrijorată de extinderea conflictului cu Ucraina și asupra Moldovei” a apărut pe resursa principală a propagandei Kremlinului, agenția [RIA Novosti](#). Ulterior informația a fost preluată de alte site-uri de știri, precum, [Moskovskii komsomolet](#), [Russia today](#), [Lenta.ru](#), [Gazeta.ru](#), [Rambler](#), [OSN](#), [Argumenti nedeli](#), [Eurasia daily](#).

StopFake a comparat cele spuse de prim-ministra Moldovei Natalia Gavrilița într-un [interviu](#) oferit prezentatorului CNN Fareed Zakaria cu publicațiile propagandiștilor ruși. S-a constatat că ultimii din nou au distorsionat esența celor spuse de prim-ministră.

Zakaria întreabă în felul următor: „Cât de mult vă îngrijorează că rușii vor ataca Moldova?” (în filmuleț, de la minutul 03.28). În întrebarea lui Zakaria nu este pomenită Ucraina, așa cum încearcă să pretindă propaganda pro-Kremlin.

Răspunzând la întrebarea lui Fareed Zakaria, prim-ministra Moldovei Natalia Gavrilița a vorbit despre riscurile unui asemenea scenariu — invazia Rusiei. „Suntem îngrijorați. Evident,

МОСКВА, 25 июл - РИА Новости. Премьер Молдавии Наталья Гаврилица опасается, что конфликт на Украине может перекинуться на молдавскую территорию. ¹

"Конечно, мы обеспокоены... Это пока гипотетический сценарий, но если боевые действия переместятся дальше в юго-западную часть Украины и в сторону Одессы, конечно, мы очень обеспокоены. Особенно с учетом того, что войска (находятся) на территории Приднестровья", - заявила Гаврилица в интервью телеканалу CNN, отвечая на вопрос о том, обеспокоена ли она тем, что российские войска будут двигаться дальше в сторону Молдавии. Она добавила, что власти Молдавии делают все возможное для поддержания мира и стабильности, а также для предотвращения эскалации боевых действий. ²

există riscul, deocamdată însă este doar un scenariu ipotetic. Totuși, dacă luptele se vor muta în partea de sud-est a Ucrainei și spre Odesa, evident, vom deveni foarte îngrijorați, mai ales, dacă ținem cont de faptul că pe teritoriul regiunii separatiste transnistrene se află trupe. Facem tot posibilul pentru a menține pacea și stabilitatea și

a asigura că luptele nu escaladează", a declarat Natalia Gavrilița (în video, fragmentul 03.33-04.07).

În răspunsul oferit de Natalia Gavrilița se vorbește doar despre îngrijorările în legătură cu o invazie a Rusiei. Abia în a treia propoziție se spune despre faptul că dacă acțiunile de luptă ale Rusiei împotriva Ucrainei se vor multa spre Odesa acest lucru, la fel, va deveni un motiv de îngrijorare. Și în acest caz motivul îngrijorărilor nu este Ucraina, cum afirmă propagandiștii Kremlinului, ci faptul că „trupele ruse se află pe teritoriul regiunii secesioniste transnistrene”.

Să revenim la textul știrii difuzate de RIA Novosti. Autorii prezintă narativul Kremlinului despre amenințările Ucrainei în raport cu statele vecine drept declarații ale prim-ministrei Moldovei (1). Întrebarea lui Fareed Zakaria despre invazia Rusiei asupra Moldovei s-a transformat în „mișcare spre Moldova” (2), pe când «regiunea separatistă transnistreană» (3) a devenit deja „teritoriul Transnistriei”. Aceste fapte doar demonstrează tentativele mediilor pro-Kremlin de a distorsiona în favoarea lor cele spuse de prim-ministra Natalia Gavrilița.

(Articolul integral poate fi citit pe portalul Stopfake.org)

Vor fi sau nu chemați la arme moldovenii cu cetățenie română?

Explicația Ministerului Apărării din România

AUTOARE: EUGENIA CREȚU
(publicat la 02 August 2022)

Ministerul Apărării Naționale (MAPN) din România a publicat, la începutul lui iulie, un proiect care aduce mai multe modificări la Legea privind pregătirea populației pentru apărare, iar cea care a atras atenția este că românii din străinătate vor avea la dispoziție 15 zile ca să se întoarcă în țară în caz de război. Europa Liberă a încercat să afle în ce măsură această prevedere îi vizează pe moldovenii cu dublă cetățenie.

După publicarea proiectului, pe mai multe portaluri și forumuri de limbă rusă din R. Moldova au apărut știri și comentarii îngrijorătoare. „Cetățenii moldoveni cu pașapoarte românești vor fi obligați să apere cu arma în mână interesele României și ale NATO, iar dacă vor refuza – vor ajunge la închisoare”, a titrat, de exemplu, site-ul kp.md.

„Informațiile și opiniile exprimate în spațiul public din R. Moldova referitoare la așa-zisele obligații militare care vor fi instituite pentru cetățenii Republicii Moldova care dețin cetățenia României se bazează pe speculații și interpretări cu intenții vădit alarmiste ale unui proiect de lege aflat în faza inițială”, a comentat MAPN în răspunsul la solicitarea Radio Europa Liberă Moldova.

Ministerul a precizat că, potrivit legislației în vigoare, în cazul românilor cu cetățenie dublă sau multiplă, îndeplinirea serviciului militar este obligatorie „numai pentru cei care și-au stabilit sau restabilit domiciliul în România”.

Un articol din varianta inițială a legii, adoptată încă în 2006, prevede că românii care au

cetățenie dublă sau multiplă îndeplinesc serviciul militar la instituirea stării de asediu, a stării de mobilizare și a stării de război conform acordurilor încheiate între România și țara respectivă.

„Relațiile de cooperare în domeniul apărării între România și Republica Moldova se desfășoară cu respectarea statutului de neutralitate al țării vecine. (...) Între cele două ministere ale apărării, din România și Republica Moldova, nu se află în negociere și nu se intenționează semnarea unui acord prin care să se reglementeze problematica dată”, a explicat MAPN.

La această etapă, au loc consultări cu celelalte instituții ale sistemului de apărare din România și cu reprezentanți ai societății civile. Proiectul în forma finală va fi înaintat, după aprobarea guvernului, către parlament pentru dezbateri și adoptare. Acest lucru s-ar putea întâmpla cel devreme în toamnă, pentru că deputații români sunt în vacanță.

(Articolul integral poate fi citit pe portalul Moldova.europalibera.org)

Mesajele propagandistice „rostogolite” în aproape jumătate de an de război

AUTOARE: LILIA ZAHARIA
(publicat la 10 August 2022)

S-au scurs aproximativ șase luni de când Federația Rusă a atacat Ucraina, începând un război agresiv și nejustificat. Este un război armat, când sunt uciși oameni nevinovați, sunt bombardate sate, orașe, spitale și grădinițe de copii, dar și un război informațional, când sursele media propagandistice transmit dezinformări și speculații pentru a justifica agresiunea militară. Din februarie până în prezent sursele de propagandă au insistat pe aceleași mesaje că Rusia „a fost nevoită” să atace Ucraina și că urmărește scopul „denazificării” țării vecine, iar când s-au convins că tot mai puțini oameni le dau crezare, au inventat altele. Cu toate că jurnaliștii verificatori de fapte au dezmințit aceste și alte falsuri, unii oameni continuă să le creadă. În Republica Moldova, anumiți politicieni, unii preoți, dar și alte persoane continuă să distribuie narrative propagandistice, susținând, de fapt, războiul și atrocitățile din Ucraina.

FALS: Prin Ucraina, Rusia luptă cu NATO

Un mesaj răspândit de sursele propagandistice pro-Kremlin în toate cele șase luni de război este că Rusia „a fost nevoită” să atace Ucraina, iar NATO a împins Ucraina în acest conflict. Propagandiștii afirmă că, de fapt, prin Ucraina, Rusia luptă cu NATO. În realitate, nimeni nu a provocat Rusia să înceapă războiul împotriva Ucrainei, scopurile Rusiei sunt foarte clare, și anume să anexeze unele teritorii ale Ucrainei, Occidentul și NATO nu sunt parte a războiului, însă oferă Ucrainei ajutor pentru a se apăra de agresiunea rusească.

Narativul propagandistic despre implicarea NATO în războiul din Ucraina a dat

frâu liber imaginației mai multor promotori ai falsurilor de la noi. Deputatul socialist Vladimir Odnostalco a răspândit pe canalul său de Telegram falsuri evidente că atacurile din localitățile ucrainene Bucea sau Mariopol ar fi fost înscenate de ucraineni pentru a cere mai mult armament de la NATO. Odnostalco nu ratează ocazia de a acuza NATO că ar sta în spatele destabilizării situației în regiune. Mesaje similare au fost transmise și de alți deputați și consilieri socialiști, iar fostul politician Iurie Roșca a propagat mesajul că Ucraina ar fi încurajată de NATO să se manifeste împotriva Rusiei.

FALS: În laboratoarele din Ucraina se pregăteau arme biologice

Un alt mesaj fals, promovat intens de propaganda rusă este cel al presupuselor

laboratoare biologice americane/occidentale. De fapt, este un narativ mai vechi, rostogolit

de presa pro-Kremlin încă din anul 2014 și nu doar în raport cu Ucraina, dar și Moldova sau Georgia. Portalul Stopfals.md a demontat mai multe falsuri despre laboratoare secrete și testarea armelor biologice în Republica Moldova, amenințări cu boli care ar fi aduse din Europa occidentală etc. Georgia și Ucraina la fel au fost acuzate de propaganda rusă că testează sau

produc arme biologice cu susținerea americanilor. Nu există nicio dovadă credibilă pentru aceste afirmații. După începutul războiului Rusiei împotriva Ucrainei, **Serghei Lavrov**, ministrul rus de Externe, a afirmat că SUA ar deține pe teritoriul Ucrainei laboratoare de arme biologice, unde se „dezvoltă agenți patogeni”, iar aceste laboratoare vor scăpa de sub control.

FALS: Se vrea excluderea limbii ruse și exterminarea popoarelor cu origini slave

O altă narațiune folosită de sursele pro-Kremlin este pretinsa rusofobie a ucrainenilor, iar atacurile militare ale Rusiei urmăresc protejarea vorbitorilor de limbă rusă care sunt discriminați în Ucraina. Este un argument în totalitate fals, iar țintele militarilor ruși sunt inclusiv orașe cu populația majoritară rusă.

Reamintim că în martie 2022, și Ambasada Federației Ruse la Chișinău a publicat pe pagina sa de Facebook un mesaj similar, prin care cetățenii ruși erau îndemnați să se adreseze Ambasadei, în condițiile în care apar „tot mai multe cazuri de discriminare pe motive naționale, lingvistice, culturale, religioase și de altă natură”, în contextul războiului din Ucraina. La scurt timp, au fost postate mai multe comentarii ale cetățenilor ruși sau vorbitori de limbă rusă care confirmă că în Moldova nu sunt discriminați.

Presupusa discriminare a rușilor sau a excluderii limbii ruse, ba chiar „dorința Occidentului

de a extermina popoarelor cu origini slave” este unul din narativele preferate de sursele media pro-Kremlin, dar și de unele persoane politice. Presupunul „atac al Occidentului asupra popoarelor slave” a fost invocat și de Serghei Toma, președintele Partidului Oamenilor Muncii (POM) din R. Moldova.

A fost catalogată ca „atac asupra a tot ce este rusesc” și adoptarea recentă de către Parlamentul Republicii Moldova a unor modificări legislative în scopul consolidării securității informaționale, prin care se interzice retransmiterea programelor informative și informativ-analitice „din alte țări decât statele membre ale Uniunii Europene, Statele Unite ale Americii, Canada și statele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră”. „Moldova încearcă acum să anuleze, la fel ca în Ucraina, tot ce e rusesc”, a declarat ministrul de Externe al Rusiei Serghei Lavrov, ceea ce o dezinformare.

Propaganda de la frontieră

Locuitorii din Ucraina la fel sunt victime ale propagandei Kremlinului. Jurnalista din Odesa **Oxana Podnebesnaia** spune că mesajele propagandistice sunt distribuite chiar dacă în Ucraina a fost interzisă retransmiterea posturilor rusești de televiziune. „Oamenii ascultă propaganda rusă la televiziunea prin satelit, în special în sudul regiunii, precum raionul Bolhrad. Am constatat că în localitățile

ucrainene aproape de regiunea transnistreană se retransmit aceste posturi tv și cu cât aceste sate sunt mai apropiate, cu atât mai mulți oameni cred în propagandă. De exemplu, în satul Cuciurgan, lângă regiunea transnistreană, mulți oameni „se informează” de la televiziuni rusești și de pe canale de telegram. Acolo sunt distribuite falsuri că Ucraina singură se bombardează”.

(Articolul integral poate fi citit pe portalul Stopfals.md)

MANIPULARE: Grâul ucrainean este transportat „în Occident, nu în statele africane care au nevoie de acesta”

(publicat la 14 august 2022)

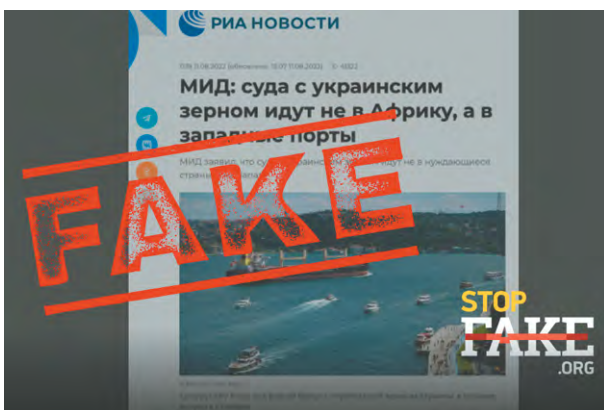
În prezent, majoritatea navelor care au reușit să părăsească porturile ucrainene sunt implicate în activități comerciale, transportând grâul achiziționat încă înaintea războiului în baza unor contracte comerciale. Reprezentanții ONU sunt de părere că activităților comerciale le revine un rol important în stabilizarea pieței, chiar dacă acesta nu sunt efectuate direct în statele care se confruntă cu penurie de alimente. În plus, Programul Alimentar Mondial al ONU întreprinde eforturi pentru a transporta grâul ucrainean nemijlocit în țările africane afectate de foamete. În special, organizația a arendat cargoul Brave Commander care la 15 august a părăsit portul ucrainean „Iujnâi” având destinația Etiopia. Această navă transportă la bord 23 000 de tone metrice de cereale.

Mediile rusești au tirajat declarația Ministerului Afacerilor Externe al Rusiei care afirmă că Occidentul n-ar fi sincer declarând că securitatea alimentară mondială depinde de deblocarea porturilor ucrainene, or nicio navă cu cereale ucrainene nu a acostat în porturile țărilor africane afectate de foamete. Toate cargourile ar avea ca destinație porturile țărilor occidentale și ar transporta nu preponderent grâu, ci porumb și ulei de floarea-soarelui.

Deși Ucraina a reușit să depășească „blocada cerealelor”, când, la 1 august, primul cargo cu cereale ucrainene a părăsit portul Odesa, Kremlinul

continuă să exploateze subiectul livrărilor de alimente în susținerea propriilor scopuri propagandistice. Declarația MAE al FR în care se afirmă că navele ucrainene au ca destinație preponderent „porturile occidentale” reprezintă o nouă manipulare marca Kremlin care are drept scop discreditarea Acordului de la Istanbul cu privire la deblocarea porturilor ucrainene și exportarea de cereale pe Marea Neagră.

Or, în conformitate cu acest Acord, doar o parte din produsele alimentare

11:19 11.08.2022 (обновлено: 15:07 11.08.2022) 41322

МИД: суда с украинским зерном идут не в Африку, а в западные порты

МИД заявил, что суда с украинским зерном идут не в нуждающиеся страны, а на Запад

© AFP 2022 / Yasin Aktul
Сухогруз М/В Rojen под флагом Мальты, перевозящий зерно из Украины, в проливе Босфор в Стамбуле

exportate în cadrul misiunii alimentare va fi livrată în țările care se confruntă cu penurie de alimente. În prezent, majoritatea navelor care anterior au reușit să părăsească porturile ucrainene sunt implicate în transporturi comerciale, acestea livrând cerealele și uleiul de floarea-soarelui achiziționate înainte de război în baza unor contracte comerciale. Potrivit Ministerului ucrainean al Infrastructurii, din porturile ucrainene au plecat 16 cargo care vor transporta produse agricole ucrainene în 9 țări ale lumii. Totodată, alte 6 nave au intrat în porturile ucrainene pentru a fi încărcate. Reprezentanții ONU monitorizează fiecare cargo care părăsește porturile ucrainene și țin evidența tonelor de cereale transportate la bordul lor. Pe [site-ul organizației este indicat](#) că din Ucraina a fost posibil de transportat 438 mii

tone de alimente – porumb, soia, grâu, ulei de floarea-soarelui, care au fost ajuns în astfel de țări, precum Turcia, Marea Britanie, Irlanda, China, Iran etc.

În plus, reprezentanții ONU întreprind eforturi directe pentru a asigura livrările de cereale ucrainene nemijlocit în țările care au nevoie de asistență alimentară. Încă la începutul lunii august, reprezentanții Programului Alimentar al ONU [au declarat](#) că planifică să achiziționeze și să transporte din Ucraina nu mai puțin de 30 de mii de tone de grâu.

În cadrul acestui program, la 15 august, din portul ucrainean „Jujnii”, a plecat prima navă cu cereale arendată de către Programul Alimentar Mondial al ONU. Cargoul [Brave Commander va livra](#) 23 000 de tone metrice de cereale în Djibouti pentru a fi distribuite pe peninsula Somalia unde 18 milioane de persoane sunt afectate de foamete severă. Potrivit datelor Programului Alimentar, curând, la bordul altei nave, urmează a fi transportate alte 7000 de tone metrice.

Se știe că țările din Nord-Estul Africii sunt afectate de cea mai severă secetă din ultimele câteva decenii. Riscul de foamete în aceste state a fost aprofundat de blocada porturilor ucrainene impusă de Rusia. Livrările umanitare de alimente în Africa sunt efectuate în cadrul Programului ONU, din fondurile acestei organizații.

Potrivit datelor Băncii Africane pentru Dezvoltare, înainte de război, Ucraina și Rusia livrau peste 40 la sută din necesarul Africii de grâu. Agresiunea militară a Rusiei a generat o insuficiență de [30 de milioane de tone de alimente](#) pe continentul african ceea ce a provocat, la rândul său, [o creștere cu 40 la sută a prețurilor la alimente în regiunea respectivă](#).

(Articolul integral poate fi citit pe portalul [Stopfake.org](#))

nokta

NOKTA.MD

ȘTIRE FALSĂ: Fulger a descins la Comrat pentru a intimida protestatarii: rolul lui Soloviov, Petrov și a mass-media locale în avalanșa de dezinformări

AUTOARE: ЕЛЕНА ЧЕЛАК
(Publicat la 20 August 2022)

La 18 august, Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger” a desfășurat exerciții tactice la Comrat. Evenimentul a generat știri false în spațiul din Găgăuzia și de peste hotare. Canalele de Telegram au difuzat informații în care se afirma că ar fi vorba despre o acțiune de intimidare în contextul mitingurilor organizate tot mai frecvent în regiune în ultima perioadă. Informația respectivă a fost preluată de propagandistul rus Vladimir Soloviov. Nu s-a lăsat mai prejos nici Victor Petrov, deputat al Adunării Populare din Găgăuzia (APG). La rândul său Ivan Burgudji, cel care a stat la baza edificării Republicii Găgăuzia, chiar a înclinat să creadă că autoritățile de la Chișinău ar intenționa să renunțe la statalitatea țării și să adere la România. Portalul Nokta.md a încercat să clarifice aceste zvonuri și plâsmuiri.

Ce s-a întâmplat?

Miercuri, 17 august, două autospeciale ale Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” au sosit la Comrat. Unul din acestea s-a parcat pe strada Lenin, în apropierea sediului Executivului din Găgăuzia, pe când celălalt sta-

ționa lângă Universitatea de Stat din localitate. Porțiunea dintre Universitate și practic până la Primărie a fost blocată. De-a lungul perimetrului s-au parcat automobile ale poliției și ale carabinierilor. Prin intermediul stațiilor walkie-talkie trecătorii erau avertizați că nu au voie să se apropie de porțiunea respectivă. Oamenii ocoleau locul cu pricina. În stradă, în apropiere de Universitate, puteau fi observați colaboratori înarmați ai

Brigăzii „Fulger”, care ieșeau grăbiți din autospeciale și alergau spre clădirea Universității.

Jurnalista de la portalul Nokta.md a încercat să afle de la un polițist ce se întâmplă. Acesta a răspuns că sunt desfășurate exerciții pentru eventuale cazuri de plasare de explozibil, terorism și luare de ostatici. Totuși mai multe instituții media locale și din regiunea transnistreană, precum și canale de Telegram au început să difuzeze alte informații.

Canalele de Telegram

Pe canalul de Telegram „Republica Populară Găgăuzia” au fost plasate informații potrivit cărora în Găgăuzia ar fi fost detașate unități ale poliției cu destinație specială din motiv că autorităților de la Chișinău le-ar fi frică de eventuale proteste în Găgăuzia. „Unități ale poliției cu destinație specială au fost detașate în Găgăuzia sub pretextul unor exerciții, totuși, în realitate, în Găgăuzia deja de câteva săptămâni se desfășoară proteste antiguvernamentale la care participanții cer demisia Președintelui și Guvernului, precum și organizarea alegerilor parlamentare anticipate. Guvernarea este îngrijorată că situația ar putea degenera și, din acest motiv, a fost luată decizia de a detașa acolo detașamente ale poliției cu destinație specială”, anunță canalul de Telegram.

Mass-media din Găgăuzia

Nicolai Costîrchin, redactorul portalului Gagauznews.md, a declarat în mesajul său video că „Fulger” a fost detașat în Găgăuzia pentru intimidare.

Costîrchin este cunoscut pentru difuzarea de informații false și propaganda războiului. În iunie 2022, Serviciul de Informație și Securitate (SIS) în comun cu Procuratura au desfășurat percheziții la domiciliul și în automobilul său în cadrul dosarului despre propaganda războiului și acțiuni îndreptate spre ațâțarea vrajbei sau dezbinării naționale. Prin intermediul canalelor (site-uri și servicii de mesagerie) pe care le gestiona și le administra, suspectul publică și difuza sistematic informații și știri care incită la ură și justifică agresiunea militară împotriva Ucrainei.

Vladimir Soloviov

Și propagandistul rus Vladimir Soloviov a distribuit știrea falsă. Pe canalul de Telegram pe care-l gestionează acesta a remarcat că MAI de la Chișinău a detașat în UTA

Гагаузская Народная Республика

⚡ СРОЧНО ⚡ Молдова ввела в Гагаузию отряды спецназа для подавления массовых протестов

Жители Комрата сегодня были удивлены, увидев на центральных улицах города спецтранспорт и сотрудников бригады полиции особого назначения Fulger. Сотрудники полиции были экипированы бронежилетами и стрелковым оружием.

Нахождение спецназа Fulger в Комрате связано с проведением учений. По сценарию, «группа террористов захватила один из корпусов Комратского госуниверситета и спецназ должен освободить студентов и преподавателей». О том, что в Гагаузии планируются учения Fulger, пресс-служба МВД не сообщала.

Спецназ в Гагаузию введен под легендой учений. На самом деле в Гагаузии вот уже несколько недель проходят антиправительственные протесты с призывами отставки президента и правительства, а также проведения досрочных парламентских выборов. Власть опасается, что ситуация выйдет из под контроля поэтому было принято решение ввести туда отряды спецназа.

По скорее бы уже чтобы Русские дошли до границы с Молдовой Гагаузия по словам Майи Санду "Сепаратисты"

Găgăuzia detașamentul cu destinație specială „Fulger” pentru a „înăbuși protestele”.

Soloviov a făcut referire la canalele din Găgăuzia și Transnistria.

Cum s-a întâmplat în realitate

La 17 august Eduard Raul Hellvig, directorul Serviciului Român de Informații, într-adevăr a întreprins o vizită în Moldova. La Chișinău acesta a avut o întrevedere cu Președinta Maia Sandu. Potrivit site-ului Președinției, în discuție au fost puse opțiunile de reformă a sectorului național de securitate.

Dialogul a abordat subiectele care, în prezent, se află în atenția întregii regiuni: nivelul sporit al riscurilor de securitate, posibilitatea intensificării traficului de arme, a atacurilor teroriste și cibernetice, a radicalizării și dezinformării.

În contextul descinderii Brigăzii „Fulger” la Universitatea de Stat din Comrat, poliția a informat că astfel de aplicații sunt desfășurate pe întreg teritoriul Moldovei, nu doar în Găgăuzia.

De notat că exercițiile au fost desfășurate după numeroase alerte cu bombă anunțate în Moldova și, în special, în Găgăuzia în ultima perioadă. Cu o zi înainte de sosirea detașamentului Brigăzii cu destinație specială au fost recepționate apeluri despre plasarea de explozibil concomitent în două instituții de la Comrat: la sediul Executivului și la cel al Primăriei.

Astfel, la 25 iulie, o persoană necunoscută a anunțat despre plasarea explozivelor la 7 obiective din Comrat. În listă figura și Universitatea de Stat din Comrat.

Despre desfășurarea unor exerciții la Comrat jurnalista portalului Nokta.md a fost informată și de către un polițist aflat la locul evenimentului. Potrivit acestuia, exercițiile sunt desfășurate pentru eventuale cazuri de plasare de explozibil, terorism și luare de ostatici.

(Articolul integral poate fi citit pe portalul Nokta.md)

Oamenii sunt psihologic înclinați să creadă informațiile **pe care le-au mai văzut** înainte

Repetiția face ca informația să pară mai adevărată, indiferent dacă este reală sau falsă

De ce este **REPETIȚIA** una dintre cele mai eficiente tehnici de propagandă?

Mesajele repetate **se transformă cu ușurință** în **stereotipuri** pe baza cărora oamenii pot acționa

Cunoașterea prealabilă nu **protejează de repetiție** ca tehnică de propaganda

Dacă primim **aceleași informații din surse diferite**, suntem și mai înclinați să le credem

Cel mai eficient instrument de protecție este **verificarea propriilor convingeri**, ale căror origini nu pot fi urmărite

Sursa: uacrisis.org